

Materiál pro jednání plenární schůze RHSD 2. února 2015

Dřevozpracující a lesní průmysl v ČR

ČÁST MPO – zpracovatelský průmysl na bázi dřeva

Dřevozpracující průmysl v ČR

Odvětví dřevozpracujícího průmyslu (CZ-NACE 16) se zabývá zpracováním dřeva, výrobou dřevěných a korkových výrobků, proutěného zboží a slaměných výrobků, kromě výroby nábytku, a má v České republice mnohaletou tradici. V lesích ČR se ročně vytěží 14 až 18 mil. m³ dřeva, z toho přes 85 % jehličnatého. V roce 2013 se vytěžilo 15,3 milionů kubíků dřeva. Stoupla ovšem nahodilá těžba, a to o jednu třetinu na 4,3 mil. kubíků, kvůli polomům při červnových povodních, letních bouřích a zimnímu orkánu Xaver. Více než 90 % vytěženého surového dřeva se dále průmyslově zpracovává.

Kulatina, jako surovina, je určena pro dřevozpracující průmysl, zatímco **vláknina** se využívá při výrobě celulózy, jež slouží k výrobě zdravotnických produktů a papíru, především pro polygrafický průmysl a obaly. Dřevo a výrobky ze dřeva se uplatňují prakticky ve všech oblastech života, ve většině zpracovatelských oddílů zpracovatelského průmyslu, ve stavebnictví a v domácnostech. Méně kvalitní dřevo slouží také jako ekologické palivo. Dřevo je, vzhledem k postupné aplikaci stále sofistikovanějších technologií, materiálem s novou budoucností.

Odvětví CZ-NACE 16 se podle mezinárodního členění NACE Rev. 2 dělí do dvou velkých výrobních skupin:

16.1 Výroba pilařská a impregnace dřeva,

16.2 Výroba dřevěných, korkových, proutěných a slaměných výrobků kromě výroby nábytku.

Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb v b.c. (viz tabulka 1) měly v období let 2007 až 2013 kolísavou tendenci. V roce 2008 se zde projevil dopad hospodářské krize, zejména v evropském regionu, který pokračoval podobným tempem i v roce následujícím. V letech 2010 a 2011 se situace zlepšila, avšak v roce 2012 následoval znovu pokles o 4,4 % a teprve v roce 2013 nepatrný nárůst o půl procenta.

Tabulka 1: Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb v b.c. v letech 2007 – 2013 (tis. Kč)

CZ-NACE	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
16.1	26 012 602	21 004 278	19 059 684	20 646 634	21 481 483	20 656 982	21 720 993
16.2	67 665 020	63 699 278	56 602 958	55 270 717	58 414 494	55 717 087	55 052 706
16	93 677 621	84 703 556	75 662 643	75 917 351	79 895 977	76 374 069	76 773 699
meziroční index		90,4	89,3	100,3	105,2	95,6	100,5

Pramen: předběžné údaje ČSÚ; rok 2013 - vlastní odhad MPO

Dřevozpracující průmysl patří svým podílem na tržbách zpracovatelského průmyslu, který činí 2,3 %, mezi méně významné oddíly českého zpracovatelského průmyslu.

Zahraniční obchod dřevozpracujícího průmyslu (CZ NACE 16) v roce 2013:

Zahraniční obchod s komoditami dřevozpracujícího průmyslu v roce 2009 až 2013 **vykazuje trvale kladné obchodní saldo**. To se postupně zvyšuje a **v roce 2013 dosáhlo 17,2 mld. Kč**. Jako nepříznivý fakt lze přitom hodnotit, že v exportu převažují dodávky surového dřeva s nízkou přidanou hodnotou.

Vývoz v dřevozpracujícím odvětví meziročně **vzrostl o 7 % na 32,7 mld. Kč**. Výrobci **vyvázejí rozhodující objemy produkce do členských zemí EU**, především do sousedních států **SRN (40 %), Rakouska (15 %) a Slovenska (8 %)** a dále do Itálie (6 %). Do SRN se dodává hlavně řezivo, výrobky stavebního truhlářství a palety, v Rakousku je největší zájem o kulatinu, řezivo, dýhy, aglomerované výrobky a překližky. **Vývoz výrobků CZ-CPA 16 do zemí EU dosahuje cca 83 % z celkové produkce**.

Dovoz meziročně **vzrostl jen minimálně, o 0,6% na 15,5 mld. Kč**. Na prvních místech v dovozu dřevařských výrobků jsou **SRN (27 %), Rakousko (16 %) a Polsko (15 %)**. Teritoriální rozdělení zahraničního obchodu se dlouhodobě mění jen minimálně.

Současný stav dřevozpracujícího průmyslu (CZ NACE 16):

Český dřevozpracující průmysl je schopen vyprodukovat a nabízet vysoce konkurenceschopné produkty v obou skupinách oddílu CZ-NACE 16. Naši dřevařští výrobci patří kvalitou i cenovou nabídkou k žádaným dodavatelům nejen v tuzemsku, ale i pro trhy zemí EU a rovněž ve třetím světě. Nespornou **konkurenční výhodou jsou dostatečné domácí zdroje obnovitelné ekologické suroviny**, které jsou předpokladem pro další rozvoj a zvyšování objemu a kvality výroby, a to i v kategoriích sofistikovaných výrobků. V oddílu roste podíl dřevařských výrobků s označením jakosti a pokračuje certifikace spotřebitelského řetězce dřevařských výrobků dle systémů PEFC a FCI.

Naopak nevýhodou je, že ČR sice patří k největším evropským a nejspíše i světovým exportérům surového dřeva, avšak bez jeho dalšího zpracování v relaci k celkové těžbě. Nevýhodou je **nedostatek zpracovatelských kapacit** a také jejich struktura není optimální a vzniká zde nerovnováha ve prospěch několika velkých zahraničních investorů. Pozitivně lze naopak hodnotit, že **koncem roku 2013 vznikla Asociace lesnických a dřevařských podniků (ALDP)**, jejíž členové obstarávají více než polovinu komplexních zakázek státního podniku Lesy ČR a zpracovávají více než polovinu dřeva vytěženého v ČR.

ČR nadále zaostává za vyspělými zeměmi EU ve využívání dřeva ve stavebnictví. Především by se měla zvýšit spotřeba dřeva a výrobků z něho v příslušných průmyslových skupinách, posílit výstavbu nízkoenergetických dřevěných rodinných domů a rozšířit aplikace dřevěných prvků, jako jsou složité střešní konstrukce, atypické okenní rámy, podlahy a obklady vnějších stěn, s cílem dosáhnout vyšší konkurenceschopnosti vůči stavbám z klasických stavebních materiálů. **Bude nutné zvýšit také podíl využití odpadů z výroby formou např. pelet**. Tomuto cíli by mělo také pomoci rozšiřování činnosti tzv. dřevařských klastrů, které byly zakládány s perspektivou účasti zahraničních subjektů.

Zatím dostatečně **využitý potenciál dřevozpracujícího průmyslu, je v biomase**, zejména **pro energetické účely**. Dřevo totiž stále patří k nejlevnějším palivům a navíc jde o domácí, obnovitelný zdroj.

Modernizaci výroby by měla, v návaznosti na přímé aktivity podnikatelského sektoru, pomoci nová prorůstová opatření na podporu malého a středního podnikání ale také podpory v rámci Operačních programů financovaných se spoluúčastí prostředků ze strukturálních fondů EU.

Klíčovou otázkou dalšího rozvoje dřevařského průmyslu je **zvyšování konkurenceschopnosti** našich výrobců, a to cestou **zavádění nejnovějších technik a technologií a v uplatňování moderních metod řízení**. Čeští výrobci v dřevozpracujícím průmyslu patří kvalitou svých produktů i jejich cenou k žádaným dodavatelům nejen na tuzemském trhu, ale rovněž na trzích ostatních zemí v EU i jinde ve světě. Příznivé předpoklady zde existují i v oblasti posílení spolupráce ve vědě a výzkumu se zahraničními partnerskými organizacemi.

Výroba nábytku v ČR

V souladu s klasifikací ekonomických činností obsahuje **CZ-NACE 31 - výroba nábytku** jedinou výrobní skupinu:

- **31.0 Výroba nábytku**

Výroba nábytku zahrnuje produkci **sedacího nábytku, nábytku do obývacích a dětských pokojů, ložnic a jiných obývacích prostorů, kuchyňského nábytku, nábytku pro vybavení kanceláří, bank, nemocnic, zdravotnických a jiných zařízení, obchodů, ale i ostatního nábytku, jako je kovový, solitérní a doplňkový nábytek.**

K **výrobě nábytku** (CZ-NACE 31) se používají aglomerované desky, překližky a dýhy, předem zpracované (upravené) dřevo nebo výrobky z něj, které dodává domácí dřevařský průmysl. **Tento výrobní oddíl charakterizuje vysoká materiálová náročnost, která dosahuje až 80 % z celkových nákladů.** Používání nových technik a technologií v rámci oddílu CZ-NACE 31, včetně nanotechnologií a respektování požadované legislativy, garantuje, že výrobky neobsahují nebezpečné nebo škodlivé látky ohrožující jejich uživatele nebo životní prostředí, a proto se nábytek stává plně recyklovatelným.

Výroba nábytku se v roce 2013 podílela na výsledcích zpracovatelského průmyslu minimálně (podíl na tržbách ZP byl 0,9 %) a nezaznamenala v tomto směru výraznou změnu proti předchozímu období. Konkurenční výhodou je, že základní materiály jsou tuzemského původu a plně obnovitelnou surovinou (přířezy, dřevotřískové desky, dýhy, hranoly aj.). Dovoz se omezuje pouze na určité skupiny výrobků (barvy, laky, orientální dýhy, nábytkové kování, další doplňkové materiály a pomocné přípravky). Z hlediska výrobků oddílu představuje špičkovou evropskou úroveň především ohýbaný nábytek a lékařská polohovatelná křesla, v poslední době má rostoucí kvalitu také kuchyňský nábytek.

Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb (tabulka 2) **dosáhly v roce 2013 hodnoty 31,5 mld. Kč**, což je o 3,6 % více než v roce 2012. Pokles prodeje nábytku v letech 2008 - 2011 byl jedním ze signálů útlumu stavebních činností v ČR, a to především ve výstavbě kanceláří a bytů.

Tabulka 2: Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb v b.c. v letech 2007 – 2013 (v tis. Kč)

CZ-NACE	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
31	40 405 055	35 910 928	30 386 110	30 407 983	30 969 076	30 709 391	31 511 583
meziroční index	107,3	88,9	84,6	100,1	101,8	99,2	102,6

Pramen: Předběžné údaje ČSÚ; rok 2013 – vlastní odhad MPO

V oddíle se ve sledovaném období **neustále snižoval počet zaměstnanců v důsledku rostoucích konkurenčních tlaků a zvyšování produktivity práce, ale také v důsledku hospodářské recese.** **V roce 2013** se v porovnání s předchozím rokem **snížil počet zaměstnanců o 3,5 %, na 20 210 osob.** Přesto je modernizační proces spojený s inovací výroby v tomto oddíle nedostatečný. Hlavní příčinou jsou omezené finanční zdroje výrobců a nepříznivé podmínky pro přístup k nim.

Zahraniční obchod odvětví výroba nábytku (CZ-NACE 31) v roce 2013

V roce 2013 bylo dosaženo **kladného obchodního salda ve výši 24,4 mil. Kč**, což je o 22,3 % více, než v předchozím roce a dvojnásobný objem ve srovnání s rokem 2009.

Z teritoriálního hlediska směřuje **vývoz** výrobků oddílu převážně do členských zemí EU, zejména do **SRN (49%), na Slovensko (8 %), do Belgie (7 %), do Velké Británie (5 %), Polska (5 %) a Rakouska (3 %)**. Skutečnost, že kategorie nejmenovaných ostatních zemí představuje 15 %, dokládá, že teritoriální umístění výrobků CZ-CPA 31 je poměrně široké. Obdobně je tomu i u **dovozu**, kde rozhodujícími dodavateli do ČR jsou **SRN (26%), Polsko (23 %), Čína (8 %), Slovensko (6 %)**. Skupina ostatních zemí představuje 18% podíl. Lze předpokládat, že i výhledově bude hlavní produkce i nadále obchodována především se státy EU, i když je patrný postupný nárůst dovozu z Číny, která se stává jedním z významných importérů nábytku do ČR.

Současný stav odvětví výroba nábytku (CZ-NACE 31):

V oddíle budou v příštím období základem investice do strojů a zařízení, v menším rozsahu se bude jednat o výstavbu nových kapacit resp. o rekonstrukce stávajících budov nebo hal. Oddíl výroby nábytku by potřeboval masivnější vstupy zahraničních investorů, jakož i širší zahraniční kontakty a užší spolupráci jako celek. V tomto směru je a bude důležitá účast českých společností na veletrzích a výstavách, a to zejména zahraničních.

Přínosem pro výrobu nábytku je činnost nábytkářského klastru, který vznikl již v roce 2006 a dnes sdružuje cca 40 organizací z krajů Jihomoravského, Vysočina, Pardubického a Královéhradeckého.

Pro perspektivní výrobu oddílu CZ-NACE 31 je **důležité rozšiřování obchodních a kooperačních vztahů nejen na vnitřním trhu EU, ale i ve vztahu ke třetím zemím**. Pokud se čeští nábytkáři chtějí udržet na trhu, musí soustředit své síly na export do netradičních odbytí, která jsou schopna absorbovat nabídku kvalitního evropského, tedy i českého nábytku. **Jako úspěšný lze hodnotit dále vývoz ohýbaného nábytku do USA a lékařských lůžek do celého světa.**

Oddíl bude muset nadále čelit přetrvávající krizi ve stavebnictví, která má negativní dopad jak na výstavby bytů, tak kancelářských prostor. S tímto faktorem souvisí nižší poptávka po novém nábytku všeho druhu, odkládání výměny nábytku opotřebovaného, ale také nákup tzv. generačního nábytku. Českému nábytkářskému průmyslu také neprospívá politika velkých obchodních řetězců s nabídkou sice levného, ale méně kvalitního nábytku z dovozu.

Papírenský průmysl v ČR

Papírenský průmysl (CZ-NACE 17) zahrnuje **výrobu celulózy, papíru, lepenky a výrobků z papíru**. Papírenský průmysl patří k relativně důležitým oddílům zpracovatelského průmyslu ČR s dobrou environmentální výkonností. Výroba v rámci tohoto oddílu je založena na obnovitelných (dřevní hmota) a druhotných surovinách (sběrový papír), především tuzemského původu. **Jeho výrobky nacházejí uplatnění ve všech ostatních oddílech zpracovatelského průmyslu, především v polygrafii a ve výrobě obalů**, včetně recyklovatelných. Výroba vlákniny a papíru probíhá v uzavřeném cyklu s velkým důrazem na snižování všech druhů emisí, je investičně vysoce náročná a využívá investičních pobídek. Vysoká spotřeba energie je z velké části kryta z obnovitelných zdrojů a z odpadního tepla z vlastní výroby.

Podle mezinárodní klasifikace **CZ-NACE 17** se oddíl člení na dvě skupiny:

17.1 Výroba buničiny, papíru a lepenky;

17.2 Výroba výrobků z papíru a lepenky.

Přestože celkové tržby oddílu v roce 2013 mírně vzrostly, ve hmotných jednotkách došlo k **poklesu produkce u většiny druhů papíru, vlnitých lepenek, ale i papírenské vlákniny**. Výroba vlákniny proti roku 2012 klesla o 18 %, z toho samotná produkce chemické buničiny, která je rozhodující položkou, poklesla o 28 %. Tento stav vyplývá z přechodu produkce celulózy Biocel Paskov na viskóзовou buničinu, která již není vykazována jako papírenská vláknina.

Také sekce papíru a lepenky (PaL) zaznamenala proti roku 2012 značný pokles – celkem o jednu pětinu. Meziročně vzrostla jen produkce tissue papírů, a to o 27 %, ta však má na celkové produkci jen minimální podíl (1 %). Výroba grafických papírů se snížila meziročně o 15 % na 56,9 tisíc tun, výroba obalových a ostatních papírů a lepenky poklesla o 23 % na 496,3 tis. tun a výroba ostatních papírů a lepenky se snížila o 6 % na 64,3 tis. tun. Produkce vlnité lepenky zaznamenala mírný pokles o 5 % na 401 tisíc tun.

Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb (tabulka 3) ve sledovaném období do roku 2009, především díky recesi, poklesly o 9,8 %, respektive o 12,4 %. V roce 2010 však díky vyšší poptávce tržby vzrostly o 11,8 % a v roce následujícím o 2,9 %. Tento trend, i když mírnějším tempem, pokračoval i v letech 2012 a 2013.

Tabulka 3: Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb v b.c. v letech 2007 – 2013 (tis. Kč)

CZ-NACE	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
17.1	26 348 158	21 142 456	18 417 405	21 546 885	21 602 084	21 606 003	21 152 266
17.2	34 663 567	33 904 244	29 804 323	32 380 380	33 865 000	34 754 004	36 059 622
17	61 011 726	55 046 700	48 221 728	53 927 266	55 467 083	56 360 007	57 211 888
meziroční index		90,2	87,6	111,8	102,9	101,6	101,5

Pramen: předběžné údaje ČSÚ; rok 2013 - vlastní odhad MPO

Papírenský průmysl se řadí podílem na tržbách za prodej vlastních výrobků a služeb zpracovatelského průmyslu ČR (1,68 %) mezi méně významné zpracovatelské oddíly. Jeho konkurenční výhodou je, že zpracovává především domácí obnovitelnou surovinu.

Zahraniční obchod v odvětví výroba papíru a výrobků z papíru (CZ NACE 17) v roce 2013:

V zahraničním obchodě s výrobky CZ-CPA 17 je bilance trvale záporná a **saldo v roce 2013 činilo mínus 4,6 mld. Kč.**

Vývoz vzrostl o 6,4 % na 45,5 mld. Kč. Největším odběratelem papíru a lepenky z ČR je již tradičně **Německo (20 %), Polsko (12 %), Slovensko (11 %) a Itálie (6 %).**

Dovoz meziročně vzrostl o 6,6 % na 50,1 mld. Kč. Na straně dovozců je největším dodavatelem **Německo (31 %), Polsko (13 %) a Rakousko** shodně se **Slovenskem (8 %)**. Toto rozdělení potvrzuje dlouhodobé stabilní vztahy s rozhodujícími obchodními partnery.

Současný stav odvětví výroby papíru a výrobků z papíru (CZ NACE 17):

Vzhledem k úzké provázanosti s evropským trhem se cca 80 % papírenské produkce (především obalových druhů) exportuje. Současně ale ještě větší objem spotřeby (především v oblasti tiskových a grafických papírů) musí být kryt dovozem, který je dokonce vyšší než celková papírenská produkce ČR.

ČR je členem CEPI (Konfederace evropských papírenských průmyslů), která sdružuje zástupce 17 členských států EU + Norsko, celkem se jedná o 636 evropských výrobců buničiny a PaL, kteří provozují 941 papíren a produkují téměř jednu čtvrtinu světové produkce. Členské státy CEPI vyrobily v roce 2013 celkem 91,1 mil. tun PaL, což je o 1,2 % méně než v předchozím roce. Objem výrobních kapacit zemí CEPI klesl meziročně o 1,4 % a jejich využití se pohybovalo kolem 90,4 %. Výroba celulózové buničiny klesla o 2,2 % na 41,4 mil. tun, výroba tržní buničiny naopak vzrostla o 1,4 %. Kladně lze hodnotit, že země sdružené v CEPI udržely pozitivní obchodní bilanci na úrovni 14,8 mil. tun.

V příštích letech bude nezbytné zajistit v tomto odvětví takové systémové změny, aby se předešlo odrazování zahraničních investorů od výstavby nových vysoce moderních papírenských kapacit v ČR. V oddíle CZ-NACE 17 půjde zejména o to, jak řešit **ohrožení dostupnosti základní suroviny – dřevní hmoty pro papírenský průmysl, způsobené jejím možným odlivem do výroby energie z obnovitelných zdrojů oproti možnému efektivnímu zpracování do podoby žádaných průmyslových výrobků, včetně výrobků pro zdravotnictví a hygienu.** Závažným problémem se v posledních letech stávají prudké klimatické výkyvy, které znemožňují plynulou těžbu dřeva.

Polygrafický průmysl v ČR

Polygrafický průmysl (CZ-NACE 18) - **tisk a rozmnožování nahraných nosičů** je oddíl, který zpracovává informace ve formě hmotného výrobku, jako jsou noviny, knihy, časopisy, merkantil a nahrané nosiče zvuku a obrazu, se charakterem výroby liší od ostatních oddílů zpracovatelského průmyslu. Jeho produkty přitom zasahují do všech oddílů zpracovatelského průmyslu a do oblasti vzdělávání a kultury.

Tisk a rozmnožování nahraných nosičů se v souladu s klasifikací ekonomických činností **CZ-NACE 18** člení na dvě skupiny:

18.1 - tisk a činnosti související s tiskem,

18.2 - rozmnožování nahraných nosičů obrazu a zvuku.

V roce 2013 podíl skupiny 18.1 činil 89,8 % (v roce 2012 to bylo 90,1 %) a podíl skupiny 18.2 činil 10,2 % (v roce 2012 to bylo 9,9 %). Podíly jednotlivých skupin na celkových tržbách oddílu se meziročně mění jen minimálně.

Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb (tabulka 3) začaly od roku 2008 rovněž postupně klesat, a to nejen v důsledku recese, ale také v souvislosti se změnami poptávky po portfoliu výrobků. Celosvětový i domácí pokles výroby byl zaznamenán rovněž u skupiny CZ-NACE 18.2. Rozmnožování nahraných nosičů obrazu a zvuku.

Tabulka 3: Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb v b.c. v letech 2007 - 2013 (tis. Kč)

CZ-NACE	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
18.1	40 084 885	38 032 596	36 289 029	36 362 694	35 098 632	31 905 356	30 865 469
18.2	4 856 494	5 236 767	4 222 401	3 706 259	3 902 855	3 513 322	3 517 639
18	44 941 379	43 269 363	40 511 430	40 068 952	39 001 487	35 418 678	34 383 108
meziroční index		96,3	93,6	98,9	97,3	90,8	97,1

Pramen: předběžné údaje ČSÚ; rok 2013 - vlastní odhad MPO

Zahraniční obchod polygrafického průmyslu (CZ-NACE 18) za rok 2013:

Zahraniční obchod vykazoval až do roku 2012 kladné obchodní saldo. V roce **2013 bylo zaznamenáno poprvé záporné obchodní saldo, ovšem jen v minimální výši 6,9 mil. Kč.** Statisticky je sledována jen skupina CZ-CPA 18.1, pokud by byla do statistiky zařazena také skupina CZ-CPA 18.2, výsledky by díky vysokému vývozu CD, vinylových desek a DVD byly příznivější. Zahraniční obchod s výrobky polygrafického průmyslu se realizuje především se zeměmi EU a s tradičními mimo-unijními partnery (Japonsko, Čína).

Vývoz meziročně klesl o 15 % na 511,9 mil. Kč. Tradičně největším obchodním partnerem ČR je **SRN**, která se v roce 2013 podílela na vývozu dvěma třetinami (**66 %**). Dalšími významnými obchodními partnery jsou **Nizozemí (8%)** a **Slovensko (10 %)**.

Dovoz se snížil o 5,3 % na 518,8 mil. Kč. V dovozu jsou zdaleka největšími obchodními partnery **Japonsko (26 %)** a **SRN (40 %)**, dále Belgie, Čína a Švýcarsko.

Současný stav polygrafického průmyslu (CZ-NACE 18):

Pozice polygrafického průmyslu v rámci zpracovatelského průmyslu není z ekonomického hlediska nijak významná. To platí jak pro Českou republiku, kde se tento oddíl v roce 2013 podílel na tržbách zpracovatelského průmyslu jen jedním procentem, tak pro většinu dalších zemí EU.

Dlouhodobě vývoj českého polygrafického průmyslu charakterizuje **úzká spolupráce českých subjektů s partnery v EU, především se sousedním Německem**, což platí zejména o velkých společnostech polygrafického průmyslu.

Několik velkých firem vyrábí na průmyslové bázi převážnou část tištěných produktů, jako jsou noviny, knihy, časopisy, merkantil. Tyto jsou úzce propojeny se zahraničními odběrateli. Středně velké společnosti jsou schopny, formou kooperace, vyrobit všechny běžné polygrafické produkty.

Celosvětový dlouhodobý pokles výroby zaznamenalo rozmnožování nahraných nosičů. Zatímco výroba klasických LP desek v roce 2013 se v porovnání s rokem 2012 zvýšila až na 16 mil. kusů, prodej CD a DVD nosičů včetně Blue ray dále klesal a také nadějná novinka formát 3D, určený pro domácí kino, nezaznamenal očekávaný rozvoj a je spíše na ústupu v důsledku nedostatku titulů a vysoké pořizovací ceně. **Vysoké ztráty v oddíle způsobuje přetrvávající pirátské kopírování zvukových a obrazových záznamů z internetu, stahování hudby na přehrávače MP3, šíření hudby dalšími nosiči.**

Samostatnou kapitolou je vydávání knih, kde sice roste počet titulů, ale jejich náklady klesají. **Český knižní trh se snižuje**, když například v roce 2012 vyšlo v ČR na 1 660 titulů, z toho jednu třetinu tvořily zahraniční překlady, přičemž tržby dosáhly 8,2 mld. Kč. V tuzemsku existuje na 26 velkých nakladatelů (s více než 100 tituly za rok). E-knih se ve stejném roce prodalo kolem půl milionu, v tržbách nakladatelů to však tvoří jen necelé jedno procento. Nelze tak zatím hovořit o vážném ohrožení knižního trhu, ovšem s tímto segmentem je nutno výhledově vážně počítat. **Roste totiž počet prodaných čteček.**

Nejdůležitější skupinu v rámci polygrafického průmyslu tvoří novinové tiskárny. Všichni významní vydavatelé nejčtenějších novinových titulů si v průběhu posledních let vybudovali vlastní tiskárenské kapacity vybavené digitálními technologiemi. Technické vybavení našich velkých tiskáren je naprosto srovnatelné s technickým vybavením konkurentů v nejvyspělejších zemích. **Relevantním trhem se pro tyto české tiskárny stala celá Evropa, přičemž dominantním partnerem pro naše firmy je SRN.** Řada polygrafických podniků však zatím bohužel dostatečně nepochopila rozšiřující se „základní ekologické myšlenky“ svých zákazníků – to je certifikaci FSC. Ta totiž představuje možnost získat řadu nových ekologických orientovaných zákazníků.

Organizační zajištění působnosti MPO a spolupráce s reprezentací podniků dřevozpracujících podniků

Organizační zajištění působnosti MPO pro sektor dřevozpracujícího průmyslu a ostatních odvětví založených na bázi dřeva vychází ze zákona č. 2/1969 Sb., tzv. kompetenčního zákona, a je rovnocenné s ostatními sektory zpracovatelského průmyslu. Tuto působnost vykonává v rámci MPO sekce průmyslu, a to v odborech sektorové expertízy a průmyslové politiky (31300) a ekonomických analýz (31400). Některé specifické problematiky, jako např. ochrana trhu EU proti dovozu nelegálně těžženého dřeva, ekologická legislativa, stavebnictví apod. jsou řešeny i v dalších příslušných útvech MPO.

I když odvětví dřevozpracujícího průmyslu vzhledem ke svému hospodářskému výkonu nepatří k rozhodujícím sektorům českého zpracovatelského průmyslu (jeho podíl na tržbách zpracovatelského průmyslu dosahuje cca 2,3 %), je mu, i s ohledem na signály, které vysílají někteří zástupci tohoto průmyslu, věnována pozornost i na úrovni vládních činitelů a sociálních partnerů.

V posledních letech lze připomenout např.:

- ✓ Plenární schůze RHSD ČR konaná 16.10.2012. Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR předložila na jednání materiál „Problematika lesnictví a dřevařského těžebního průmyslu“.
- ✓ Jednání na Úřadu vlády 1.11.2012 a 18.12.2012 se zástupci Svazu zaměstnavatelů dřevozpracujícího průmyslu o současné situaci v lesnictví a dřevozpracujícím průmyslu.
- ✓ Jednání NM MPO Ing. M. Hovorky s představiteli firmy Dřevozpracující družstvo Lukavec 5.2.2014 na téma strategie státu a vlády pro lesnictví a zpracování dřeva a zvyšování exportu surového dřeva z ČR. Byly diskutovány aktuální problémy průmyslu na bázi dřeva (tj. dřevozpracující průmysl, průmysl papíru a celulózy, polygrafický průmysl a výroba nábytku) a stanoviska, která zastávají zástupci Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR.
- ✓ Jednání ministra Ing. J. Mládka s Uníí zaměstnavatelských svazů ČR (UZS) a sdruženými asociacemi a svazy dřevozpracujícího a lesního průmyslu a polygrafického průmyslu, Konfederací lesnických a dřevozpracujících svazů České republiky a Svazem zaměstnavatelů dřevozpracujícího průmyslu 25.2.2014 se zaměřením na nestabilitu hospodářského prostředí, diferenciaci vlivem oslabení kurzu koruny, ceny materiálů a surovin, příklady z praxe, středoškolské odborné technické vzdělávání/celoživotní vzdělávání a propojení na potřeby výrobní praxe, motivace podnikatelské sféry k podpoře technického vzdělávání, dostupnost dříví, rozvoj struktury zpracovatelských kapacit, financování rozvoje (strukturální fondy, investiční aktivita oboru), podpora exportu a podpora spotřeby, rovnováhu oborového HDP a HNP.
- ✓ Jednání ministra Ing. J. Mládka s Odborovým svazem pracovníků dřevozpracujících odvětví, lesního a vodního hospodářství v ČR MPO 10.3.2014. Hlavní body jednání - sociální dialog mezi OS DLV a MPO, informace o situaci v dřevozpracujících odvětvích, podpora uvedených odvětví ze strany MPO.
- ✓ Jednání Pracovního týmu pro hospodářskou politiku RHSD ČR 17.6.2014 s požadavkem na projednání na 110. RHSD ČR 30.6.2014 k bodu „Hospodářská politika“: Rozvoj lesnicko-dřevařského sektoru na podporu zaměstnanosti a konkurenceschopnosti v rámci Hospodářské strategie ČR. Aktuálně šlo o přehled situace v odvětvích na bázi dřeva. MPO zpracovalo specifickou analýzu dřevozpracujícího průmyslu za rok 2013, na základě požadavků OS DLV zpracovalo informace o specifické problematice nábytkářského průmyslu, ochraně

a bezpečnosti práce v lesnictví a dřevozpracujícím průmyslu a statistických výkazech tohoto průmyslu.

- ✓ Dne 27.6.2014 se uskutečnilo jednání na úrovni NM MPO a NM MZE s KZPS. Zástupci KZPS uvedli a upřesnili pozadí a důvody svojí iniciativy, která se týká jak lesnictví a dostupnosti dřevní hmoty, tak průmyslu na bázi dřeva (dřevozpracující, nábytkářský, papírenský, polygrafický). Zástupci MPO připomněli významné aktivity resortu, které v tomto směru již podniká, a navrhli, aby byly konkrétní problematické oblasti jednotlivě zpřesňovány (např. statistické údaje, informace o programech a podporách poskytovaných v jiných státech, dostupné formy podpory v ČR - OPIK, OPRV apod.) a řešeny. Obdobně reagovali i zástupci MZE, zejména s ohledem na činnost Lesů ČR a připravované aktualizace "Dřevěné knihy". Zástupci KZPS s tímto postupem vyslovili souhlas. Bylo dohodnuto, že obě strany si během letních měsíců vymění dostupné dokumenty a budou postupně diskutovat návrhy řešení a možnosti jejich zajištění. V tomto duchu byla podána informace na jednání RHSD 30.6.2014.
- ✓ Dne 16.7.2014 proběhlo jednání u NM MPO Ing. E. Muřického s KZPS (Ing. Babukou). Bylo konstatováno, že poskytnutí analýzy MPO pomohlo k hlubšímu pochopení mnoha informačních šumů v komunikaci v oboru. Ing. Babuka poskytl analytické materiály, které oborová asociace používá při hodnocení vývoje v oboru (na bázi měsíční aktualizace). Vedle připojených reportů, pracují přímo s daty firem a asociací a vytvářejí analýzy vývoje. Uvedl některé příklady zpracovaných analýz a zdrojů dat. Schůzka byla velmi užitečná pro určení míry vypovídací schopnosti disponibilních informací a jejich kvality.
- ✓ Dne 5.11.2014 se uskutečnilo na MPO jednání ŘO Ing. J. Vomastka a ŘO Ing. O. Macáka s KZPS (Ing. Babukou). Bylo konstatováno, že v uplynulém období proběhla komunikace zástupců dřevozpracujícího průmyslu směrem k ČSÚ a ladění datové základny pro statistiku, komunikace běží a snad se podaří najít míru stability pro interpretaci dat v tomto oboru. Ing. Babuka zpracoval údaje EUROSTAT za rok 2010 - 2011 odpovídající odvětví dřevozpracujícího průmyslu a v tomto mezinárodním srovnání vyplývá na povrch mnohem výrazněji potřeba změny současné podoby dřevařského průmyslu. Na schůzce bylo dále projednáno: ukazatele spotřeby surovin a energie dřevozpracujícího průmyslu; prahové firmy: počet, počet zaměstnanců, průměrné tržby; validita oborové příslušnosti firem (zda dělá firma skutečně v oboru zpracování dřeva, nábytku...); počet firem z celkem, realizujících jenom obchodní činnost nákupu a prodeje (vykazuje de facto jenom tržby z prodeje zboží); počet firem, u kterých je jistota že v oboru vyrábějí (tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb); možnost analýzy toku materiálu (dříví a materiálů na bázi dříví) v ČR - disponibilní data a pomocné údaje v gesci MPO. Podíl mikro firem je v ČR zásadní (je to vidět i na analýze MPO) a tato položka možná odhalí potenciál či hrozbu dalšího rozvoje. Zatím však tyto firmy, které počtem dominují, unikají reálnému hodnocení. Z diskuse vyplynulo, že údaje za malé a zejména mikro firmy mohou celkové hodnocení zkreslovat pro nedostatečné statistické podchycení (metodika ČSÚ). Proto obě strany budou i nadále jednat s ČSÚ a hledat cesty, jak informace o těchto firmách zrealitnit a na tomto základě by byly dále odvozovány další analytické práce. V současné době však z analýz nevyplývá akutní potřeba řešení konkrétních problémů dřevozpracujících podniků ze strany MPO.

Celkově z uvedených jednání vyplývá, že nejzásadnějším a dlouhodobým problémem dřevozpracujících podniků v ČR je cena dříví. Tato problematika je však zcela mimo působnost MPO. V principu jde o problematiku volného trhu a ve vazbě na státní lesy, které spolu s vojenskými lesy

představují cca 50 % lesní plochy v ČR, je zde do určité míry působnost MZE. Ve zbylé výměře je vše zcela věcí tržních vztahů mezi vlastníky lesa a dřevozpracujícími podniky.

Potvrzuje se také, že v ČR není prakticky žádná kapacita na zpracování tvrdého dříví. To však vyplývá z investiční strategie jednotlivých podnikatelů působících v daném oboru a nelze to nijak ovlivňovat z úrovně státu nad míru vyplývající z obecných zásad veřejné podpory. Rovněž relativně malé využití některých velkých investic je důsledkem nepřiměřených investičních očekávání.

Při jednáních byla také poměrně silně zmiňována problematika dodržování bezpečnosti práce při lesních pracích, a to zejména malými a mikro podnikateli. Zde se jedná o působnost MPSV, které se této problematice podle veřejně dostupných informací věnuje v poměrně širokém rozsahu.

Jak, po seznámení se s analýzami prováděnými MPO, konstatovali zástupci KZPS při těchto jednáních, je pochopitelné, že při pohledu na srovnání údajů celého zpracovatelského průmyslu a dřevozpracujícího průmyslu vypadá problém dřevozpracujícího průmyslu relativně zanedbatelně. Zarámování pohledu na příležitost rozvoje segmentu zpracování dřeva společně s lesnictvím, nábytkem, papírem a buničinou, energetikou a částí stavebnictví (tedy obory kde se dřevo používá) však může celý obraz vypadat mnohem lépe a plastičtěji i když problémy budou stejné nebo srovnatelné. Proto oceňovali pozornost, kterou tomuto sektoru MPO věnuje.

Jedním ze zásadních problémů je zjevně nesrovnatelná datová základna, a to jak z hlediska mezinárodních srovnání, na kterých staví některé svoje analýzy KZPS, tak na národní úrovni. I když mezinárodní srovnání vychází z údajů EUROSTAT, jde o údaje neharmonizované, tedy vycházející z rozdílných národních statistických metodik. Na národní úrovni pak je do jisté míry problematické, zda platná metodika ČSÚ reálně postihuje všechny subjekty působící v daném sektoru, kde je vykazováno velké množství malých jednotek na základě tzv. dopočtů. Obě strany, tj. KZPS i MPO jsou v průběžném styku s ČSÚ, se kterým vzniklé otázky řeší. V dalším období se dřevozpracující společenství bude, společně s Technologickou platformou nebo s některou dřevařskou fakultou, snažit najít podrobnější odpovědi na význam a postavení této skupiny firem.

Bylo rovněž konstatováno, že v tomto sektoru neexistuje reálná společná reprezentace podnikatelských subjektů (cca 28 000), a to ani v rámci KZPS, kde působí pouze několik oborových uskupení (2 s cca 197 členy) v rámci Unie zaměstnavatelských svazů (Svaz zaměstnavatelů dřevozpracujícího průmyslu – 13 členů; Konfederace lesnických a dřevozpracujících svazů ČR – 5 členských svazů: AČN - Asociace českých nábytkářů – 72 členů; ČAPLH - Česká asociace podnikatelů v lesním hospodářství – 15 členů; SDP - Společenstvo dřevozpracujících podniků ČR - 34 členů včetně škol; SČMVD - Svaz českých a moravských výrobních družstev – 29 členů dřevovýroba, 34 členů nábytek; SZDP - Svaz zaměstnavatelů dřevozpracujícího průmyslu v ČR – viz výše). Zde by byla na místě podstatně vyšší vlastní aktivita těchto podnikatelů.

Podpory odvětví průmyslu na bázi dřeva

Česká republika poskytuje prostřednictvím Ministerstva průmyslu a obchodu zpracovatelskému průmyslu různé druhy podpor bez ohledu na odvětví, ve kterém žadatel působí. V souladu s platnými pravidly nejsou poskytovány žádné sektorově (odvětvově) specifické podpory. Jedná se zejména o podporu z Operačního programu Podnikání a inovace, podporu pro malé a střední podniky (kde se nachází naprostá většina podniků průmyslu na bázi dřeva), investiční pobídky, podporu výzkumu, vývoje a inovací, případně další příležitostné podpory.

Podpora z Operačního programu Podnikání a inovace (OPPI) představuje prostředky ve formě nevratných dotací, zvýhodněných úvěrů a záruk:

OPPI – dotace (MSP)

CZ NACE projektu	Rok	Počet podpořených projektů	Způsobilé výdaje	Dotace
16	2010	103	2 115 169 042 Kč	1 125 675 300 Kč
	2011	65	1 264 618 329 Kč	556 506 688 Kč
	2012	93	1 113 657 492 Kč	461 653 500 Kč
	2013	49	821 936 000 Kč	364 970 000 Kč
	2014	84	1 032 602 829 Kč	481 249 000 Kč
	Celkem		394	6 347 983 692 Kč
17	2010	42	583 142 332 Kč	295 017 000 Kč
	2011	18	510 623 586 Kč	228 639 000 Kč
	2012	34	450 460 240 Kč	179 084 000 Kč
	2013	16	274 592 000 Kč	128 720 000 Kč
	2014	24	546 605 000 Kč	229 154 000 Kč
	Celkem		134	2 365 423 158 Kč
31	2010	44	430 100 231 Kč	226 380 000 Kč
	2011	37	131 929 781 Kč	69 595 000 Kč
	2012	63	680 944 864 Kč	290 063 500 Kč
	2013	23	251 975 256 Kč	102 515 000 Kč
	2014	33	329 696 000 Kč	137 714 000 Kč
	Celkem		200	1 824 646 132 Kč
Celkový součet		728	10 538 052 982 Kč	4 876 935 988 Kč

Pramen: MPO

OPPI – záruky (MSP)

CZ NACE projektu	Rok	Počet poskytnutých záruk	Výše poskytnutých záruk v Kč	Výše zaručovaných úvěrů v Kč
16	2010	18	39 348 500	55 355 000
	2011	3	39 800 000	50 000 000
	2012			
	2013			
	2014			
	Celkem		21	79 148 500

17	2010	2	30 720 000	38 400 000
	2011	1	2 000 000	2 500 000
	2012			
	2013			
	2014			
	Celkem	3	32 720 000	40 900 000
31	2010	5	4 974 000	6 620 000
	2011			
	2012			
	2013			
	2014			
	Celkem	5	4 974 000	6 620 000
Celkový součet		29	116 842 500	152 875 000

Pramen: ČMZRB, MPO

OPPI – úvěry (MSP)

CZ NACE projektu	Rok	Počet poskytnutých úvěrů	Výše poskytnutých úvěrů	Program
16	2010	2	2 250 000	PROGRES
	2011	4	15 300 000	PROGRES
	2012	4	47 190 000	PROGRES
	2013			
	2014	1	5 454 546	REVIT
	Celkem	11	70 194 546	
17	2010	1	11 771 000	PROGRES
	2011	2	8 500 000	PROGRES
	2012	2	4 000 000	PROGRES
	2013			
	2014			
	Celkem	5	24 271 000	
31	2010	3	16 500 000	PROGRES
	2011	1	9 750 000	PROGRES
	2012	2	16 143 200	PROGRES
	2013			
	2014			
	Celkem	6	42 393 200	
Celkový součet		22	136 858 746	

Pramen: ČMZRB, MPO

Významnou formou **podpory pro malé a střední podnikatele** je **program Záruka**, kde je navrhovatelem Ministerstvo průmyslu a obchodu a poskytovatelem podpory je Českomoravská záruční a rozvojová banka. Cílem programu je pomocí zvýhodněných záruk a finančních příspěvků k zaručovanému úvěru umožnit realizaci podnikatelských záměrů malých podnikatelů.

Národní program – záruky (MSP)

CZ NACE projektu	Rok	Počet poskytnutých záruk	Výše poskytnutých záruk v Kč	Výše zaručovaných úvěrů v Kč
16	2010	25	79 791 304	112 844 720
	2011	2	3 360 000	4 200 000
	2012	19	35 630 000	50 900 000
	2013	30	60 571 000	86 530 000
	2014	36	71 970 501	102 815 001
	Celkem	112	251 322 805	357 289 721
17	2010	7	23 450 000	33 500 000
	2011	1	240 000	300 000
	2012	6	14 833 000	21 190 000
	2013	5	11 095 000	15 850 000
	2014	9	19 531 680	27 902 400
	Celkem	28	69 149 680	98 742 400
31	2010	17	70 674 716	100 963 880
	2011			
	2012	9	15 890 000	22 700 000
	2013	15	29 015 000	41 450 000
	2014	14	16 520 000	23 600 000
	Celkem	55	132 099 716	188 713 880
Celkový součet		195	452 572 201	644 746 001

Pramen: ČMZRB, MPO

OPPI – dotace - programy Rozvoj, Ekoenergie, Platformy a Klastry, Nemovitosti, ICT, Marketing, Inovace, Potenciál

CZ NACE projektu	Počet podpořených projektů	Dotace v Kč
16	342	3 873 484 902
17	134	7 746 969 804
31	203	15 493 939 608
Celkový součet	679	27 114 394 314

Pramen: MPO

Program Restart 2013, který administrovala agentura CzechInvest, měl usnadnit obnovu činnosti malých a středních podnikatelů, kteří byli v tomto roce postiženi povodní. Malí podnikatelé a živnostníci postižení povodněmi v roce 2013 získali dotaci až ve výši 300 tisíc korun na obnovu zničeného majetku. Pomoc šla přímo ze státního rozpočtu, k potřebným se dostala rychle a bez zbytečného papírování. Program nabízel celkem 50 milionů korun a byl součástí sady opatření, která zavedlo Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR krátce po červnových povodních. Program skončil k 30. listopadu 2013. Z oblasti průmyslu na bázi dřeva se do něj přihlásil pouze jeden podnik.

Podpora z Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (OPPIK)

Vláda svým usnesením ze dne 14. července 2014 č. 581 schválila Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014—2020. Tento operační program je základním programovým dokumentem Ministerstva průmyslu a obchodu pro čerpání finančních prostředků z Evropského fondu pro regionální rozvoj v programovém období kohezní politiky EU 2014—2020. Operační program se po jeho schválení ze strany Evropské komise stane klíčovým nástrojem pro podporu českých podnikatelů z fondů Evropské unie v programovacím období 2014 — 2020.

Cílem Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014 — 2020 (OP PIK) je dosažení konkurenceschopné a udržitelné ekonomiky založené na znalostech a inovacích. Pojem "konkurenceschopný" zahrnuje schopnost místních podniků prosazovat se na světových trzích a vytvářet dostatek pracovních míst. Pojem "udržitelný" zvyrazňuje dlouhodobý horizont konkurenční schopnosti, což zahrnuje mj. i environmentální dimenzi hospodářského rozvoje. Operační program byl připraven v souladu s pravidly pro kohezní politiku v programovém období 2014—2020 a vychází ze stěžejních strategických dokumentů přijatých na úrovni Evropské unie a České republiky.

OP PIK je zaměřen na intervence cílené na (i) **podporu českých firem schopných posunovat či alespoň dosahovat technologickou hranici ve svém oboru**, přičemž důraz bude kladen na rozvoj podnikových výzkumných, vývojových a inovačních kapacit a jejich propojení s okolním prostředím, na (ii) **rozvoj podnikání a inovací malých a středních podniků v oborech s nižší znalostní intenzitou**, kde se podpora soustředí zejména na realizaci nových podnikatelských záměrů, včetně rozvoje služeb vedoucích ke zvýšení konkurenční výhody MSP v mezinárodním prostředí, na (iii) **posun k energeticky účinnému, nízkouhlíkovému hospodářství** spočívajícím především ve zvyšování energetické účinnosti podnikatelského sektoru, využívání obnovitelných zdrojů energie, modernizaci energetické infrastruktury a zavádění nových technologií v oblasti nakládání energií a druhotných surovin, na (iv) **usnadnění rozvoje podnikání, služeb a přístupu ke službám státu prostřednictvím vysokorychlostního přístupu k internetu a širší nabídkou služeb informačních a komunikačních technologií**, neboť konkurenceschopnost informační společnosti je založena právě na efektivním využívání moderních služeb ICT.

Detailnější informace o podporovaných aktivitách, včetně náčrtu typových projektů, možných příjemcích podpory, principech pro výběr projektů atd. lze získat přímo v programovém dokumentu OP PIK, který je včetně jeho příloh k nahlédnutí na web MPO.

Nový operační program Ministerstva průmyslu a obchodu navazuje na úspěšnou realizaci předchozích dvou operačních programů v působnosti ministerstva, Operačního programu Průmysl a podnikání (2004—2006) a Operačního programu Podnikání a inovace (2007—2013). V rámci OP PIK budou podporovány projekty v progresivních odvětvích, jako je především oblast inovačního a trvale udržitelného podnikání. V souladu s pravidly kohezní politiky programového období 2014 — 2020 však bude navíc respektován tzv. koncept inteligentní specializace, který zdůrazňuje spolupráci vědecko—výzkumného sektoru a podnikové sféry, a to v těch odvětvích, v rámci kterých Česká republika disponuje vhodnými předpoklady pro tvorbu a transfer inovací.

Operační program byl připravován na principu partnerství, tj. v úzké spolupráci jak s dalšími resorty státní správy ČR, tak s hospodářskými a sociálními partnery Ministerstva průmyslu a obchodu, formou projednávání v rámci Platformy Ministerstva průmyslu a obchodu pro přípravu OP PIK a v rámci několika kol kulatých stolů s partnery, zejména partnery z řad podnikatelské sféry. **Pro podporu českých podnikatelů je v tomto operačním programu připraveno 4 331 mil. EUR z Evropského fondu pro regionální rozvoj, což v přepočtu představuje zhruba 117 mld. Kč.**

Snahou Ministerstva průmyslu a obchodu je vyhlásit první výzvy koncem 1. čtvrtletí 2015.

Podpora výzkumu a vývoje

Dřevozpracující, papírenský a nábytkářský průmysl (CZ-NACE 16-17, 31)

	2009	2010	2011	2012
Počet příjemců přímé podpory VaV	8	8	4	5
Celková přímá podpora VaV v podnicích ze státního rozpočtu ČR podle odvětví (mil. Kč)	16	10	2	6
Počet podniků, jež uplatnily odečet výdajů na prováděný VaV z daně příjmů právnických osob	5	7	7	12
Uplatněný odečet výdajů na realizaci projektů VaV z daně příjmů právnických osob v ČR celkem (mil. Kč)	16	17	8	45

Pramen: RVVI - Analýza VaVal 2013, tab. A.28, A.33

Podpora prostřednictvím investičních pobídek (systematika do roku 2012)

OKEČ	Výše veřejné podpory (v tis. Kč)	Celková výše investic (v tis. Kč)
DD - zpracování dřeva, výroba dřevařských výrobků kromě nábytku	5 524 515	13 186 870
DE - výroba vlákniny, papíru a výrobků z papíru; vydavatelství a tisk	6 365 146	19 255 660
DN (36) - Výroba nábytku; zpracovatelský průmysl j. n.	893 300	2 633 390

Pramen: MPO

Podpora prostřednictvím investičních pobídek (systematika od roku 2012)

CZ-NACE	Výše veřejné podpory (v tis. Kč)	Celková výše investic (v tis. Kč)
16 – zpracování dřeva a dřevěných výrobků, kromě výroby nábytku	585 025	2 272 162
17 - výroba celulózy, papíru, lepenky a výrobků z papíru	2 039 190	7 662 280
31 - výroba nábytku	212 350	708 740

Pramen: MPO

Programy podporující výstavbu dřevostaveb

Lze konstatovat, že v současnosti neexistuje samostatný program specializující se přímo na podporu výstavby dřevostaveb. Existují však programy podporující úsporu energie v budovách, a to bez rozlišení konstrukčního systému budovy/domu, a tudíž jsou v těchto programech zahrnuty i dřevostavby.

Programy na podporu úspory energie:

- Panel 2013+ (úvěr na opravy a modernizace bytových domů bez rozdílu technologie výstavby),
- JESSICA (úvěr pro rekonstrukce a modernizace bytových domů v IPRM zónách),
- Nová zelená úsporám (podpora výstavby rodinných domů s velmi nízkou energetickou náročností).

Průzkum podpor, které jsou v Německu a Rakousku poskytovány dřevozpracujícímu průmyslu:

- Na základě připomínek dřevozpracujícího průmyslu, že ČR neposkytuje tomuto sektoru podpory, jaké využívá konkurence v sousedních zemích, provedlo MPO prostřednictvím diplomatických misí **indikativní průzkum podpor, které jsou v Německu a Rakousku poskytovány dřevozpracujícímu průmyslu**. Z nich vyplývá, že:
  - V Německu, resp. Bavorsku **nejsou poskytovány žádné speciální programy pro firmy pro zpracování dřeva**. Tyto společnosti mohou využívat **obecné programy StMWIVT** (Bayerisches Staatsministerium für Wirtschaft, Infrastruktur, Verkehr und Technologie) pro technologie nebo regionální financování. Nejsou k dispozici žádné jiné přímé nebo nepřímé finanční podpory. Bavorské ministerstvo hospodářství podporuje odborné průmyslové akce (fóra spolupráce, sympozia).
  - **V Rakousku není dřevozpracující průmysl nijak zvlášť podporován. Podporovány jsou naopak některé navazující obory v oblasti zpracování biomasy – peletky, kamna na peletky apod.** Pokud nějaká podpora v tomto oboru existuje, pak jsou v první řadě **podporovány vědecko-výzkumné projekty ke zlepšení stávajících podmínek podnikání a nikoliv projekty vedoucí např. k rozšíření kapacit**. Podpora se mírně liší v jednotlivých spolkových zemích, nicméně na spolkové úrovni existují některé konkrétní formy podpory:
    - Dřevozpracující průmysl investuje cca 230 mil. € za rok do podniků pro zušlechťení dřeva, nikoliv do rozšiřování kapacit, podpory nemají zkruslovat soutěž.
    - MSP pro obnovení inovačních a kvalitních výrobků: 1/3 (projekční náklady ve výši min. € 100.000,-).
    - Kooperace v exportu: 50 %.
    - Výzkumné projekty zaměřené na použití v praxi: do 50 %.
    - Regionální podpora EU: Investiční pobídky v rozsahu 30-70 % v závislosti na konkrétní oblasti (HDP/osoba < 75 % ve srovnání s průměrem EU-25) a velikosti podniku.
    - Omlazení nebo zalesnění smrkového – jedlového - bukového lesa: € 500,-/ha.
    - Přeprava s těžebním jeřábem nebo pomocí koní: 30 % nákladů kácení a přepravy, max. € 400,-/ha.
    - Zlepšení ochranného lesa, max. 90 % z projekčních nákladů.
    - Zpřístupňování lesa/lesní cesty: max. 40 %.
    - Boj proti kůrovcům: € 22,- za strom.
    - Podpora cestovního ruchu (naučné stezky v lese, odpočívadla, chaty): max. 40 % (max. € 25.000,- započítatelných nákladů)
    - Podpora strojů - přívěsy jeřábů, rádiový navigátor: 20 %; inovace (nové stroje): 50 %.

Technologická platforma lesního hospodářství a navazujících průmyslových odvětví

Česká technologická platforma¹ lesního hospodářství a navazujících průmyslových odvětví (FTP) byla založena před čtyřmi lety jako národní obdoba Evropské technologické platformy European Forest-Based Technology Platform. Posláním platformy je vytváření a podpora vazeb mezi aplikovaným výzkumem a komerční sférou. K jejím hlavním cílům patří vytváření střednědobých a dlouhodobých vizí budoucího technologického vývoje. V návaznosti na již formulovanou Národní výzkumnou agendu, která definuje nejzávažnější výzkumná témata, připravuje Implementační akční plán. **MPO má v této platformě svého zástupce** a podílí se na budování koncepce tohoto oboru. Technologická platforma vytváří most spojující státní správu, výzkumná pracoviště a privátní sektor. Společnou aktivitou technologické platformy je vytvoření Národní výzkumné agendy. V ní jsou specifikována nejzávažnější výzkumná témata, která je nezbytné z pohledu členů platformy řešit. Výzkumná agenda podléhá pravidelnému přezkoumání a aktualizaci. Národní výzkumná agenda je veřejně prezentována a je též k dispozici čelním představitelům Evropské technologické platformy.

Evropská platforma lesního hospodářství a navazujících průmyslových odvětví naformulovala vizi svého budoucího rozvoje do roku 2030 – **Vize 2030**. **Česká Technologická platforma lesního hospodářství (FTP)** vypracovala **Agendu strategického výzkumu (SRA)** s cílem zmapovat způsob dosažení této Vize 2030. **Mezi lety 2007 – 2011 bylo vypracováno více než 100 evropských výzkumných projektů s dotací kolem 500 milionů EUR**. Sektor nyní přistoupil k **obnově dokumentu Vize 2030**. Ten je v souladu s **Evropskou strategií 2020 pro celkově správný a udržitelný rozvoj** a předkládá 4 strategická témata jako odpověď na „velké společenské výzvy“, jak byly popsány Evropskou komisí. Jsou zaměřena na vytvoření ekologicky smýšlející společnosti: úsek lesnictví je v ekologicky smýšlející společnosti zodpovědný za řízení lesních zdrojů, vytvoření odpovědného průmyslového vedení a naplnění požadavků spotřebitele.

Nové cíle pro rok 2030 tvoří páteř této nové Vize. Jsou to velmi ambiciózní, přesně definované a měřitelné cíle, které mohou být dosaženy pouze společnou koordinací na úrovni evropských států

---

¹ Členové:

Ing. Tomáš Pařík
Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR
Ministerstvo životního prostředí ČR
Sdružení vlastníků obecních a soukromých lesů
Lesy České republiky, s.p.
Vojenské lesy a statky ČR, s.p.
Česká asociace podnikatelů v lesním hospodářství
Asociace českého papírenského průmyslu
Svaz zaměstnavatelů dřevozpracujícího průmyslu
Konfederace lesnických a dřevozpracujících svazů
Ústav pro hospodářskou úpravu lesů
Česká zemědělská univerzita, Fakulta lesnická a dřevařská
Mendelova univerzita v Brně, Lesnická a dřevařská fakulta
Ministerstvo zemědělství ČR
Společenstvo dřevozpracujících podniků
PILANA TOOLS Wood Saws spol. s r.o.
Asociace dodavatelů montovaných domů
VDP STAVBY, a.s. Velké Losiny
SAFE TREES, s.r.o.
Biocel Paskov, a.s.

a povedou k vytvoření silného a výdělečného průmyslového sektoru. Je nutné nejenom přilákat investory, ale také nabídnout společnosti řešení pro ekologické výzvy, zvláště pak v oblasti znečištění vod, ovzduší, půdy a klimatických změn.

Obnovená Vize 2030 a přidružený **Program strategického výzkumu 2020** by také měly podnítit mladé lidi k budování kariéry v sektoru lesnictví a být prvním krokem pro dosažení ambiciózního projektu Evropské komise na snížení emisí CO₂ o 80% do roku 2050.

Na valné hromadě ČTPLH v dubnu 2013 byl představen nový projekt s názvem Inovační platforma pro zvýšení konkurenceschopnosti ČTPLH, poskytovatelem dotace je MPO ve spolupráci s CzechInvestem. Valná hromada jednomyslně schválila vstup platformy do toho projektu.

Expertní skupina pro odvětví založená na lesnictví a sektorově souvisejících záležitostech při Evropské komisi

Rozhodnutím Evropské komise ze dne 27. června 2014 byla nově zřízena **expertní skupina pro odvětví založená na lesnictví a sektorově souvisejících záležitostech**. Prvé plenární zasedání této expertní skupiny se konalo dne 21. listopadu 2014 v Bruselu. Cílem jednání byla diskuse o hlavních prioritách expertní skupiny na období do roku 2016. Organizátoři zmínili i Junckerův investiční plán. Došlo ke schválení pravidel jednání expertní skupiny. Na pořadu zasedání byl rovněž i výběr a ustavení pracovních podskupin (ad-hoc pracovních skupin). Tato první plenární schůze měla seznamovací a informační charakter. Další pracovní setkání se uskuteční v roce 2015. Zástupce MPO je členem expertní skupiny.

Dovoz a vývoz (Příloha)

Nomenklatura HS 44 Dřevo a dřevěné výrobky, dřevěné uhlí